

الله
البر الرحيم
بسم

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی اردبیل
دانشکده پرستاری مامایی

پایان نامه

دوره کارشناسی ارشد در رشته پرستاری
گرایش مراقبت‌های ویژه

عنوان

مقایسه‌ی صحت سه ابزار APACHEII، SOFA و MPMII در پیش‌بینی مرگ و
میر بیماران بخش‌های مراقبت ویژه‌ی مراکز آموزشی درمانی شهر اردبیل

استاد راهنما

دکتر ناصر مظفری

استاد مشاور

دکتر مهزاد یوسفیان

نگارنده

شبیم صالحی

اسفند ماه ۱۳۹۷

کد پایان‌نامه ۲۹

تقدیم به:

به همسر عزیزم آقای مهندس اکبر خروشی که با حضور و همراهی-
اش همیشه راه را به من نشان داده و مرا در این مسیر استوار و ثابت
قدم نموده است.

تشکر و قدردانی

اکنون که به یاری پروردگار و یاری و راهنمایی اساتید بزرگ موفق به پایان این رساله شده‌ام وظیفه خود می‌دانم که نهایت سپاسگزاری را از تمامی عزیزانی که در این راه به من کمک کرده‌اند به عمل آورم.

در آغاز از استاد بزرگ و دانشمند جناب آقای دکتر ناصر مظفری که راهنمایی این پایان‌نامه را به عهده داشتند کمال تشکر را دارم. از استاد فرهیخته سرکار خانم دکتر مهزاد یوسفیان که مشاور این پایان‌نامه بودند بی نهایت سپاسگزارم.

از داوران گرامی آقایان دکتر حسن پور، دکتر حبیبی و دکتر اجری که زحمت داوری را به عهده داشتند کمال سپاس را دارم.

چکیده

زمینه و هدف: مقیاس‌های SOFA، APACHEII و MPMII از رایجترین و معتبرترین سیستم‌های نمره‌دهی عمومی شدت بیماری در دنیا بوده است و با کمک آن‌ها می‌توان به پیش‌بینی بهبودی و میزان مرگ و میر بیماران در بخش‌های مراقبت‌های ویژه پرداخت. لذا مطالعه‌ی حاضر با هدف مقایسه‌ی صحت این ابزارها در پیش‌بینی میزان مرگ و میر بیماران در بخش‌های ویژه‌ی مراکز آموزشی درمانی شهر اردبیل انجام گرفت.

روش کار: این مطالعه‌ی توصیفی مقطعی با مشارکت ۱۵۰ بیمار بستری در بخش‌های مراقبت‌های ویژه‌ی مراکز آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۹۶ انجام شد. معیارهای ورود به مطالعه شامل بستری در بخش ویژه حداقل ۲۴ ساعت، سن بالای ۱۸ سال، نداشتن جراحی قلبی و سوختگی و داشتن رضایت بیمار بودند. ابزار گردآوری داده‌ها فرم مشخصات دموگرافیک، پرسشنامه‌ی SOFA، APACHEII و MPMII بود. جمع‌آوری داده‌ها به مدت سه ماه به طول انجامید. داده‌های بدست آمده وارد نرم افزار SPSS نسخه‌ی ۲۳ شده و با استفاده از آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و تحلیلی (رگرسیون لجستیک، همبستگی پیرسون، حساسیت و ویژگی) مورد آنالیز قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که ۸۵ بیمار (۵۵/۲ درصد)، مرد بودند. میانگین سنی افراد برابر ۶۰/۷۴±۱۹/۶۲ سال و مدت زمان بستری بیماران در بیمارستان ۱۰/۱۷±۳۴ روز بود. از مجموع ۱۵۰ بیمار، ۵۲ نفر (۳۴/۷٪) فوت کردند. برای بررسی فاکتورهای تاثیرگذار بر میزان مرگ و میر از مدل رگرسیون لجستیک استفاده شد و نتایج نشان داد که هیچ کدام از فاکتورهای نوع بیمارستان، جنس، سن، مدت بستری، مدت انتوباسیون، تشخیص و GCS روی مرگ و میر تاثیرگذار نبودند. در بررسی میزان دقت سه ابزار مشخص گردید که میانگین درصد مرگ پیش‌بینی شده توسط APACHEII ۳۲/۲۱٪، SOFA ۳۲/۵۰٪ و MPMII ۶۴/۰۱ درصد بود همچنین حساسیت و ویژگی ابزارهای APACHEII به ترتیب ۸۳٪ و ۴۸٪، SOFA ۷۹٪ و ۴۶٪ و MPMII ۷۳٪ و ۵۰٪ به دست آمد.

نتیجه‌گیری: تنوع ابزارهای پیش‌بینی کننده مرگ و میر بیماران و سردرگمی و اختلاف نظر اعضای تیم درمان در انتخاب و بکارگیری آن‌ها ضرورت انتخاب یک ابزار مناسب با صحت بالا مبتنی بر داده‌های علمی را ایجاب می‌کند. لذا با توجه به اینکه سیستم نمره‌دهی آپاچی ۲ در پژوهش ما در مقایسه با دو ابزار دیگر صحت بالاتری را در پیش‌بینی مرگ و میر نشان داد پیشنهاد می‌گردد استفاده از آن در اولویت قرار بگیرد.

کلمات کلیدی: APACHE II؛ SOFA؛ MPM II؛ مرگ و میر؛ بخش مراقبت‌های ویژه

فهرست مطالب

۱- فصل اول - کلیات	۱
1-1- مقدمه و بیان مسئله	Error! Bookmark not defined.
2-1- تعریف واژه‌های کلیدی	Error! Bookmark not defined.
3-1- اهداف و فرضیات	Error! Bookmark not defined.
1-3-1- هدف کلی	Error! Bookmark not defined.
2-3-1- اهداف اختصاصی	Error! Bookmark not defined.
3-3-1- سؤالات تحقیق	Error! Bookmark not defined.
4-3-1- هدف کاربردی	Error! Bookmark not defined.
2- فصل دوم - مروری بر مطالعات انجام شده	۹
1-2- اهمیت توجه به بخش مراقبت‌های ویژه	Error! Bookmark not defined.
2-2- سیستم‌های نمره‌دهی در بخش مراقبت‌های ویژه	Error! Bookmark not defined.
3-2- ابداع سیستم‌های امتیاز دهی	Error! Bookmark not defined.
4-2- ویژگی‌های سیستم‌های امتیازدهی	Error! Bookmark not defined.
5-2- انواع سیستم‌های امتیاز دهی آی‌سی‌یو	Error! Bookmark not defined.
1-5-2- ابزار آپاچی ۲	Error! Bookmark not defined.
1-1-5-2- مزایای سیستم نمره‌دهی آپاچی ۲	Error! Bookmark not defined.
2-5-2- سیستم نمره‌دهی MPM	Error! Bookmark not defined.
3-5-2- سیستم نمره‌دهی سوفافا	Error! Bookmark not defined.
6-2- لزوم بررسی سیستم‌های امتیاز دهی	Error! Bookmark not defined.
7-2- محدودیت‌های استفاده از ابزارهای امتیاز دهی	Error! Bookmark not defined.
8-2- مروری بر تحقیقات انجام شده	Error! Bookmark not defined.
3- فصل سوم - موارد و روش‌ها	۳۰
1-3- نوع مطالعه	Error! Bookmark not defined.
2-3- جامعه و نمونه آماری	Error! Bookmark not defined.
3-3- معیار ورود	Error! Bookmark not defined.
4-3- معیار خروج	Error! Bookmark not defined.
5-3- حجم نمونه	Error! Bookmark not defined.
6-3- روش گردآوری اطلاعات	Error! Bookmark not defined.
7-3- روش تجزیه تحلیل داده‌ها	Error! Bookmark not defined.
8-3- پرسشنامه SOFA	Error! Bookmark not defined.
9-3- پرسشنامه APACHE II	Error! Bookmark not defined.

۳۵	۱۰-۳- پرسشنامه MPM II
۳۶	۴- فصل چهارم - نتایج
	Error! Bookmark not defined. ۱-۴- یافته‌های تحقیق
۵۱	۵- فصل پنجم - بحث و نتیجه‌گیری
	Error! Bookmark not defined. ۱-۵- بحث
	Error! Bookmark not defined. ۲-۵- نتیجه‌گیری
	Error! Bookmark not defined. ۳-۵- کاربرد یافته‌ها
	Error! Bookmark not defined. ۴-۵- پیشنهاده‌ها
	Error! Bookmark not defined. ۵-۵- محدودیت‌های پژوهش
۵۹	فهرست منابع
۶۶	ضمائم
۷۷	چکیده انگلیسی

فهرست جداول

- جدول ۴-۱: فراوانی بیماران به تفکیک بازه سنی.....
Error! Bookmark not defined.
- جدول ۴-۲: فراوانی بیماران به تفکیک مدت زمان انتوباسیون
Error! Bookmark not defined.
- جدول ۴-۳: فراوانی بیماران به تفکیک مدت زمان بستری..
Error! Bookmark not defined.
- جدول ۴-۴: فراوانی خصوصیات بالینی بیماران مورد مطالعه بر اساس تشخیص اولیه
Error! Bookmark not defined.
- جدول ۴-۵: فراوانی مرگ و میر افراد به تفکیک گروه سنی بیماران
Error! Bookmark not defined.
- جدول ۴-۶: فراوانی مرگ و میر افراد به تفکیک جنسیت بیماران
Error! Bookmark not defined.
- جدول ۴-۷: بررسی میزان مرگ پیش‌بینی شده در ساعت صفر و ۲۴ بر اساس MPMII
Error! Bookmark not defined.
- جدول ۴-۸: ارتباط بین میزان مرگ پیش‌بینی شده و مشاهده شده بر اساس MPMII به تفکیک زمان
Error! Bookmark not defined.
- جدول ۴-۹: ارتباط بین میزان مرگ پیش‌بینی شده با جنسیت بر اساس MPMII به تفکیک زمان
Error! Bookmark not defined.
- جدول ۴-۱۰: بررسی همبستگی بین میزان مرگ و میر پیش‌بینی شده و مشاهده شده بر اساس MPMII
Error! Bookmark not defined.
- جدول ۴-۱۱: بررسی نسبت Pao₂/Fio₂ بیماران بر اساس پرسشنامه سופا
Error! Bookmark not defined.
- جدول ۴-۱۲: بررسی میزان پلاکت بیماران بر اساس پرسشنامه سופا
Error! Bookmark not defined.
- جدول ۴-۱۳: بررسی میزان بیلی‌روبین بیماران بر اساس پرسشنامه سופا
Error! Bookmark not defined.
- جدول ۴-۱۴: بررسی میزان کراتنین بیماران بر اساس پرسشنامه سופا
Error! Bookmark not defined.
- جدول ۴-۱۵: بررسی میزان هوشیاری بیماران بر اساس پرسشنامه سופا
Error! Bookmark not defined.
- جدول ۴-۱۶: بررسی میزان هیپوتانسیون بیماران بر اساس پرسشنامه سופا
Error! Bookmark not defined.
- جدول ۴-۱۷: بررسی میزان خطر مرگ و میر پیش‌بینی شده بیماران بر اساس سופا
Error! Bookmark not defined.
- جدول ۴-۱۸: بررسی میزان همبستگی بین مرگ و میر مشاهده شده و پیش‌بینی شده بر اساس سופا
Error! Bookmark not defined.

جدول ۴-۱۹: بررسی میزان درصد مرگ پیش‌بینی شده با مرگ مشاهده شده بر اساس سوفال! **Error!**

Bookmark not defined.

جدول ۴-۲۰: بررسی میزان درصد خطر مرگ بیماران بر اساس پرسشنامه آپاچی ۲ **Error!**

Bookmark not defined.

جدول ۴-۲۱: بررسی میزان نمره کمای گلاسکو بیماران بر اساس پرسشنامه آپاچی ۲ **Error!**

Bookmark not defined.

جدول ۴-۲۲: بررسی میزان همبستگی بین میزان مرگ و میر مشاهده شده و بر اساس آپاچی ۲

Error! Bookmark not defined......

جدول ۴-۲۳: مقایسه میزان همبستگی پیرسون مرگ و میر مشاهده شده بین سوفال، MPMII،

آپاچی ۲ **Error! Bookmark not defined.**.....

جدول ۴-۲۴: بررسی تاثیر فاکتورها بر میزان مرگ و میر... **Error! Bookmark not defined.**

جدول ۴-۲۵: ارتباط بین میانگین درصد مرگ پیش‌بینی شده بر اساس سه شاخص به تفکیک

وضعیت حیات **Error! Bookmark not defined.**.....

جدول ۴-۲۶: بررسی میزان همبستگی بین شاخص‌ها **Error! Bookmark not defined.**.....

جدول ۴-۲۷: بررسی حساسیت و ویژگی شاخص‌ها **Error! Bookmark not defined.**.....

فهرست نمودارها

نمودار ۱-۴: فراوانی نسبی بیماران به تفکیک جنسیت.....**Error! Bookmark not defined.**

نمودار ۲-۴: نمودار همبستگی سوفاف و MPM2.....**Error! Bookmark not defined.**

نمودار ۳-۴: نمودار همبستگی آپاچی ۲ و MPM2.....**Error! Bookmark not defined.**

نمودار ۴-۴: نمودار همبستگی آپاچی ۲ و سوفاف.....**Error! Bookmark not defined.**

